холестеролу та аскорбінової кислоти. Ефективність лікування лютеїнових кіст у корів підтверджується ректальним дослідженням статевих органів (розсмоктування кіст, ріст фолікулів) та результатами запліднення.

Література

1. Осташко Ф. И. Биотехнология воспроизводства крупного рогатого скота / Ф. И. Осташко. – К. : Аграрна наука, 1995. – 184 с.
2. Шаран М. М. Підвищення ефективності штучного осіменіння корів і телиць / М. М. Шаран – Львів, 2009. – 38 с.
3. Заневский А. В. Эффективность различных схем гормонотерапии функциональных нарушений яичников у коров./ А. В. Заневский, Н. А. Кузнецов.// Ефективне тваринництво.– 2007.– №2 (18).– С. 48–50.
4. Куртяк Б. М. Профілактика і лікування неплідності корів жиророзчинними вітамінами / Б. М. Куртяк // Ветеринарна медицина України.– 2001.– №3. – С. 22–23.
5. Васильев Р. Комплексное обследование бесплодных коров / Р. Васильев, С. Васильева // Скотоводство.– 2012.–№3.– С. 12–13.
6. Минжасов К. И. Биохимический скрининг крови коров с нарушениями воспроизводительной функции / К. И. Минжасов В. Д. Мухаметова, А. К. Аубакирова // Сельское, лесное и водное хозяйство. – Март 2013. – № 3 [Электронный ресурс]. URL: http://agro.snauka.ru/2013/03/935.
7. Глаз В. А. Эффективность различных схем гормонотерапии функциональных нарушений яичников у коров./ А. В. Глаз, Н. А. Заневский, А. А. Глаз, П. А. Сопач // Сучасна ветеринарна медицина. –2008. –№3. – С. 35–36.
8. Сафонов В. А. О метаболическом профиле высокопродуктивных коров при беременности и бесплодии / В. А. Сафонов // Сельскохозяйственная биология. – 2008. – №4. – С. 64–67.
9. Luo R. Treating infertile milk cows by traditional Chinese medicine / R. Luo, X. Gu. // Journal of Agricultural Science.–2009.–Vol.1, №1.– P. 82–85.
10. Фізіолого-біохімічні методи дослідження у біології, тваринництві та ветеринарній медицині /Довідник. під ред. В. В. Влізло – Львів, 2004. – 399 с.

Стаття надійшла до редакції 7.09.2015

УДК 619:636.3:616.995.132

Корчан Л. М., к. вет. н.*, (E-mail: Korchanl@mail.ru)
Приходько Ю. О., д. вет. н., професор член-кореспондент НААН України
Харківська зооветеринарна академія, м. Харків, Україна
Корчан М. І., к.вет.н., доцент*
**Полтавська державна аграрна академія, м. Полтава, Україна*
Темний М. В., к.вет.н., с.н.с. ©
Національний науковий центр «Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини», м. Харків, Україна

ПОШИРЕННЯ ТРИХУРОЗУ КІЗ У ЛІСОСТЕПОВІЙ ЗОНІ УКРАЇНИ

Визначено поширення трихурозу кіз в умовах селянських підсобних господарств Лісостепової зони України. Встановлено, що середня екстенсивність трихурозної інвазії (ЕІ) складає 33,7 %, інтенсивність інвазії (ІІ) поширюється від 100 до 8700 яєць в 1 г фекалій. Найвища ЕІ реєструється у господарствах Харківської, Херсонської і Запорізької областей Лісостепової зони України, екстенсивність інвазії відповідно становила 41,1 %, 39,0 і 37,6 %. Трихуроз має виражену вікову динаміку. Інвазію

© Корчан Л. М., Приходько Ю. О., Корчан М. І., Темний М. В., 2015

частіше реєстрували і вона тяжче перебігала у тварин першого року народження (ЕІ– 45 % і ІІ – 100–8700 яєць у 1 г фекалій).

Ключові слова: *кози, екстенсивність, інтенсивність інвазії, трихуроз, поширення*

УДК 619:636.3:616.995.132

Корчан Л. М., к. вет.н., *
Приходько Ю. А., д.вет.н., профессор, член-кор. НААН Украины
Харьковская зооветеринарная академия, г.. Харьков, Украина
Корчан М. И., к. вет. н, доцент*
** Полтавская государственная аграрная академия, г.. Полтава, Украина*
Темный М. В., к.вет.н., старший научный сотрудник
Национальный научный центр «Институт экспериментальной и клинической ветеринарной медицины», г. Харьков, Украина.

РАСПРОСТРАНЕНИЕ ТРИХУРОЗУ КОЗ В ЛЕСОСТЕПНОЙ ЗОНЕ УКРАИНЫ

Определено распространение трихуроза коз в сельских подсобных хозяйствах Лесостепной зоны Украины. Средняя экстенсивность трихурозной инвазии (ЭИ) составляет 33,7 %, интенсивность инвазии (ІІ) – 100–8700 яиц в 1 г фекалий. Самая высокая инвазованость поголовья коз возбудителем трихурозу регистрировали в Харьковской, Херсонский и Запорожской областях Лесостепной зоны Украины, экстенсивность инвазии соответственно составила 41,1 %, 39,0 и 37,6 %. Трихуроз имеет выраженную возрастную динамику. Самая высокая пораженность трихурисамы наблюдается у молодняка коз 8–11 месячного возраста (ЭИ – 45 % и ІІ – 100–8700 яиц в 1 г фекалий). С возрастом животных экстенсивность и интенсивность трихурозной инвазии уменьшалась.

Ключевые слова: *козы, экстенсивность, интенсивность инвазии, трихуроз, распространение*

UDC 619:636.3:616.995.132

L. Korchan, Candidate of Veterinary Sciences, Korchanl@mail.ru *
Y. Pryhodko, Corresponding Member of NAAS of Ukraine, Full Professor
Kharkiv State Zooveterinary Academy, Kharkiv, Ukraine
M. Korchan, Docent*
** Poltava State Agrarian Academy, Poltava Ukraine*
M. Temniy, Senior Research Officer, Candidate of Veterinary Sciences
National Scientific Center "Institute of Experimental and Clinical Veterinary Medicine", Kharkiv, Ukraine

THE SPREAD OF GOATS TRICHURIASIS IN THE FOREST STEPPE ZONE OF UKRAINE

The spread of goats trichuriasis in rural households of the forest steppe zone of Ukraine has been determined. Average extensiveness of invasion (EI) is 33,7%, intensity of invasion (II) is 100–8700 eggs in sediment of 1 g feces. The highest infestation was registered in Kharkiv, Kherson, and Zaporizhia regions of the forest steppe zone of Ukraine. Extensiveness of invasion was accordingly 41,1 %, 39,0 % and 37,6%. Trichuriasis has a strong age dynamics. The highest number of Trichuris trichiura worms is observed in goat kids of 8–11 months age (EI is 45%, II is 100–8700 eggs in 1 g of feces). With increasing age of animals, extensiveness and intensity of trichuriasis invasion decreases.

Key words: *Goats, extensiveness, intensity of invasion, trichuriasis, spread*

Трихуроз – поширене гельмінтозне захворювання великої рогатої худоби, овець, кіз, хижих тварин, свиней та людини, що викликають нематоди родини Trichuridae роду Trichuris, які паразитують у товстому кишечнику. Дане захворювання завдає значних економічних збитків, які складаються зі зниження кількості та якості продуктивності тварин, витрат на проведення лікувально-профілактичних заходів [3].

Трихуроз тварин широко розповсюджений у багатьох країнах світу, в тому числі й в Україні. Так, у кіз на території Африки екстенсивність інвазії становить 21,6, Туреччини – 34,9 %, Індії –19,0 % [7–9].

На території сходу України питаннями трихурозу овець і кіз займався В.І. Бирка зі співавторами, вони встановили ЕІ у овець 35,4 %, у кіз – 64,3 % [1–4].

У літературі є значна кількість робіт щодо вивчення поширення трихурозу великої рогатої худоби, овець [2]. Що стосується питання вивчення особливості епізоотичного прояву трихурозу кіз у Лісостеповій зоні України, то воно недостатньо висвітлене.

Мета досліджень вивчення поширення трихурозу кіз в умовах селянських підсобних господарств Лісостепової зони України.

Матеріал і методи досліджень. Дослідження проведені впродовж 2011–2015 років в умовах наукової лабораторії кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи Полтавської державної аграрної академії й селянських підсобних господарств Великобагачанського, Кобеляцкого, Козельщинського, Новосанжарського, Оржицького, Пирятинського, Полтавського, Решитилівського та Чутівського районів Полтавської області; Нововоронцовського району Херсонської області; Дергачівського та Харківського районів Харківської області; Світловодського району Кіровоградської області; П’ятихатського району Дніпропетровської області; Краматорського та Харцизького районів Донецької області; Токмакського та Василівського районів Запорізької області. Проби фекалій відбирали у тварин віком від 3 місяців до 8 років, з прямої кишки за допомогою приладу [5]. Кількісне гельмінтоовоскопічне дослідження проводили флотаційним методом за В. Н. Трачом [6, 7].

Результати досліджень та їх обговорення. За результатом досліджень встановлено (табл. 1), що середня екстенсивність трихурозної інвазії складає 33,7 %, інтенсивність інвазії – від 100 до 8700 яєць у 1 г фекалій. Найбільшу інвазованість поголів’я кіз збудником трихурозу реєстрували у Харківській, Херсонскій і Запорозькій областях Лісостепової зони України, екстенсивність інвазії відповідно становила 41,1 %, 39,0 і 37,6 %.

З’ясовано, що трихуроз має виражену вікову динаміку. У віковому аспекті найвища ураженість трихурісами встановлено у козенят 8–11-місячного віку (ЕІ–45 % і ІІ – 100–8700 яєць у 1 г фекалій). З віком тварин екстенсивність та інтенсивність трихурозної інвазії зменшувалась.

Висновки. 1. Трихуроз кіз є поширеною інвазією в умовах селянських підсобних господарств Лісостепової зони України. Середня ЕІ складає 33,7 %, інтенсивність інвазії (ІІ) – 100–8700 яєць у 1 г фекалій.

2. Найбільшу інвазованість поголів’я кіз збудником трихурозу реєстрували у Харківській, Херсонскій і Запорозькій областях Лісостепової зони України, екстенсивність інвазії відповідно становила 41,1 %, 39,0 і 37,6 %.

3. У віковому аспекті найвища ураженість трихурісами спостерігається у козенят 8–11-місячного віку (ЕІ–45 % і ІІ – 100–8700 яєць у 1 г фекалій). З віком тварин екстенсивність та інтенсивність трихурозної інвазії зменшувалась.

Таблиця

Поширення трихурозу кіз в умовах селянських підсобних господарств Лісостепової зони України

Район	Досліджено, гол.	Виявлено хворих, гол.	Екстенсивність інвазії, %	Інтенсивність інвазії, яєць у 1 г фекал. min–max
Полтавська область				
Великобагачанський	98	22	22,4	100–6700
Кобеляцький	112	31	27,7	100–5300
Козельщинський	97	37	38,1	100–3300
Новосанжарський	249	100	40,2	100–8700
Оржицький	194	64	33,0	100–3200
Пирятинський	135	33	24,4	100–4350
Полтавський	135	47	34,8	100–4800
Решитиліський	98	26	26,5	100–6700
Чутівський	107	17	15,9	100–2300
	1225	377	30,8	100–8700
Херсонська область				
Нововоронцовський	118	46	39,0	100–5800
Харківська область				
Дергачівський	108	42	39,0	100–4800
Харківський	123	53	43,1	100–3450
	231	95	41,1	100–4800
Кіровоградська область				
Світловодський	127	48	37,8	100–6700
Дніпропетровська область				
П’ятихатський	102	28	27,5	100–3300
Донецька область				
Краматорський	137	59	43,1	100–6500
Харцизький	105	27	25,7	100–4550
	242	86	35,5	100–6500
Запорізька область				
Токмакський	127	46	36,2	100–4700
Василівський	118	46	39,0	100–5700
	245	92	37,6	100–5700
Всього	2290	772	33,7	100–8700

Перспективи подальших розробок. В подальшому плануємо спрямувати дослідження на визначення ефективності антигельмінтиків за даної інвазії у кіз.

Література

1. Бирка В. І. Особливості епізоотології, діагностика та боротьба з трихурозом і супутніми інвазіями дрібної рогатої худоби при сумісному утриманні / В. І. Бирка, Ю. О. Приходько, О. В. Мазанний [та ін.] // Наукові праці Південного філіалу Національного університету біоресурсів і природокористування України "Кримський агротехнологічний університет". Сер. : Ветеринарні науки. – 2013. – Вип. 151. – С. 136–143.

2. Бирка В. І. Паразитофауна молодняка овець / В. І. Бирка, А. В. Березовський // Проблеми зооінженерії та вет. медицини: Зб. наук. праць ХДЗВА. − Х.: РВВ ХДЗВА., 2003. − Вип. 11 (35), ч. 2: Ветеринарні науки. − С. 72–75.

3. Гельмінтози жуйних тварин України: навч. посіб. / Ю. О. Приходько, В. І. Бирка, В. Я. Пономаренко, О. В. Мазанний, Ю. П. Балим; за ред. Ю. О. Приходька. – Х.: РВВ ХДЗВА, 2011. – С. 52–62.

4. Мазанный А. В. Зоопаразиты мелкого рогатого скота восточного региона Украины / А. В. Мазанный, В. И. Бырка, Ю. А. Приходько // Проблемы сельскохозяйственного производства на современном этапе и пути их решения: Матер. XIII междун. науч.-произв. конф. – Белгород, 2009. – С. 68. Абалихин Б.Г. Дикроцелиоз и мюллериоз овец в Центральном районе Нечерноземной зоны РФ [Текст]: дис. … канд. вет. наук 03.00.18. – Иваново, 1996. – 400 с.

5. Корчан Л. М. Прилад для відбору проб фекалій у дрібної рогатої худоби / Л. М. Корчан // Ветеринарна медицина України. – 2009. – № 8. – С. 28–29.

6. Рекомендації щодо гельмінтологічних досліджень тварин / С. Ш. Пономар, Н. М. Сорока, О. П. Литвиненко та ін. – Біла Церква, 2008. – 78 с.

7. Трач В. Н. Рекомендации по применению нового метода учета яиц гельминтов и цист простейших в фекалиях животных / В. Н. Трач. – К.: ВАСТА, 1992. – 15 с.

8. Abebe R. Gastrointestinal nematode infections in small ruminants under the traditional husbandry system during the dry season in southern Ethiopia. / R. Abebe, M. Gebreyohannes, S. Mekuria et al. // Trop.Anim. Health. Prod. – 2010. – V. 42. – № 6. – P. 1111 – 1117.

9. Choubisa S. L. Gastrointestinal parasitic infection in diverse species of domestic ruminants inhabiting tribal rural areas of southern Rajasthan, India. / S. L. Choubisa, V. J. Jaroli // J. Parasit. Dis. – 2013. – V. 37. – № 2. – P. 271–275.

10. Tariq K. A. Gastro-intestinal nematode infections in goats relative to season, host sex and age from the Kashmir valley, India / K. A.Tariq, M. Z. Chishti , F. Ahmad // J. Helminthol. – 2010. – V. 84. – № 1. – P. 93–97.

Стаття надійшла до редакції 18.09.2015

УДК 618.617.637

Костишин Є. Є., к.вет.н., доцент, **Дмитрів О. Я.,** к.вет.н., доцент,
Стефаник В. Ю., д.вет.н., професор, **Басараб Т. П.,** аспірант,
Костишин Л. Є., студентка магістратури©
Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Ґжицького, м. Львів, Україна
Панич О. П., к.вет.н.
Державний науково-дослідний контрольний інститут ветеринарних препаратів та кормових добавок, м. Львів, Україна

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ТЕРАПІЇ КОРІВ ЗА МАСТИТУ У СУХОСТІЙНИЙ ПЕРІОД

У статті наведені результати перевірки для діагностики маститу корів у сухостійний період методи прямого і непрямого підрахунку кількості та видового складу соматичних клітин у секреті молочної залози з одночасним бактеріологічним дослідженням проб, а також порівняльну оцінку терапевтичної ефективності вітчизняного та імпортного препаратів при лікуванні корів, хворих на мастит у сухостійний період. При виробничій апробації встановлено незначно вищу терапевтичну ефективність протимаститного ветеринарного препарату «Каумаст», запропонованого українською фірмою «Ветсинтез» (Харків), у порівнянні з препаратом «Бовакклокс ДС екстра» фірми «Норбрук» (Пн. Ірландія)

Ключові слова: *корови, молоко, молочна залоза, соматичні клітини, сухостійний період, мастит, антимікробні препарати, терапевтична ефективність*

УДК 618.617.637

Костышин Е. Е., к.вет.н., доцент, **Дмытрив О. Я.,** к.вет.н., доцент,
Стефанык В. Ю., д.вет.н., професор, **Басараб Т. П.,** аспирант,
Костышин Л. Е., студентка магистратуры
Львовский национальный университет ветеринарной медицины и биотехнологий имени С. З. Гжицкого, г. Львов, Украина
Панич О. П., к.вет.н.
Государственный научно-исследовательский контрольный институт ветеринарных препаратов и кормовых добавок, г. Львов, Украина

© Костишин Є. Є., Дмитрів О.Я., Стефаник В. Ю., Басараб Т. П., Костишин Л. Є., Панич О. П., 2015